

[Ingmar Wagner.]

vist fremskridt, kan kommunisterne alligevel ikke støtte dette lovforslag. For det første fordi det, som allerede nævnt, betyder, at den værnepligtige alder nedsættes med et år, hvilket ganske afgjort vil få til følge, at indkaldelserne yderligere skal forceres, og dette på trods af, at man er vidende om, at der i øjeblikket bydes soldaterne meget dårlige forhold på kaserne. Skal vi nu have yderligere indkaldelser, vil det sige, at forholdene bliver endnu værre.

Det er også almindeligt bekendt, at der mangler officerer til at tage sig af de værnepligtiges uddannelse. Det er almindeligt bekendt, at soldaterne i øjeblikket klager, og klager ofte, over, at de udsættes for det, de kalder spildt tid, at de venter og venter, fordi de faktisk ikke kan sættes i gang med noget. Også denne tilstand vil med flere indkaldelser blive forværret.

Der er også en anden vigtig ting ved den her foreslåede værnepligtslov, nemlig at det efterhånden vil blive fuldkommen umuligt for de værnepligtige at få udsættelse. Der kan ikke være nogen tvivl om, at hvis man efterhånden vil nægte denne udsættelse, vil det virke meget skadeligt på de unges uddannelse, og særlig hårdt vil det ramme nu, hvor man har den urimeligt lange tjenestetid på 18 måneder. Førhen var det sådan, at studenterne kunne få udsættelse, hvis de ønskede det, men hvordan vil det gå nu? Ja, bemærkningerne til lovforslaget viser jo ganske tydeligt, at der er ikke de muligheder længere, d. v. s. at det ikke fremover vil kunne lade sig gøre for studenterne at få denne udsættelse, hvilket er ensbetydende med, at de skal afbryde deres studium. Der kan heller ikke være tvivl om, at dette, at der ikke kan gives udsættelse, i forbindelse med den lavere værnepligtsalder, også vil gå hårdt ud over arbejdsdommen. Det er som bekendt sådan, at en lærling, en ung mand, som kommer ud af skolen i sit 14.—15. år, står 4 år i lære. Når han så er færdig med sin læretid, ja, så vil han ifølge dette lovforslag gå direkte ind i soldatertrøjen, og med de nuværende 18 måneders tjenestetid betyder det, at han overhovedet ikke når at få nogen rutine i sit fag; dette vil virke ødelæggende for ham, idet han ikke senere hen, når han bliver hjemsendt, har mulighed for at gøre sig

gældende på rette vis i sit fag. Desuden vil det også gå ud over de unge mennesker rent økonomisk; mange lærlinge regner jo med, når den lange læretid med de dårlige økonomiske forhold er udstået, da at have mulighed for at tjene en svendeløn og på den måde rette noget op på deres økonomi. Også dette vil blive udelukket ved denne ændring af værnepligtsloven.

Ud fra disse grunde, den nedsatte værnepligtsalder og de urimeligheder, loven betyder for de unge, er det, kommunisterne vender sig imod det foreliggende lovforslag.

Hans Hansen (Rørby): Jeg vil gerne henviser til mine udtalelser ved forslaget første behandling og til min gruppes principielle stilling overfor værnepligten: at vi altid har erklæret ikke at ville stemme for et militært beredskab, der indeholder tvungen værnepligt.

Jeg skal her ved anden behandling nøjes med at sige om det foreliggende forslag, at det snarere på en vis måde betegner en udvidelse af værnepligten, idet man nedsætter værnepligtsalderen til 18 år, men det forandrer jo ikke lovens princip, tværtimod.

Vi kan derfor ikke stemme for de foreliggende ændringsforslag og heller ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Jeg takker udvalget for dets arbejde og flertallet for den betænkning, der er afgivet, og tilslutter mig de synspunkter, som i almindelighed er fremsat af udvalgets ordfører, det ærede medlem hr. Victor Gram.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen levnedede ikke lovforslaget ret megen ære og var meget utilfreds med det. Han var for det første utilfreds med, at grænsen for udelukkelse af straffede personer fra tjeneste i forsvaret er sat op fra 4 til 5 måneders fængsel. Hertil vil jeg gerne sige, at det nye i lovforslaget på dette punkt jo er, at man har forladt den hidtidige stive ordning, hvor efter udelukkelsen sker automatisk på grundlag af en dom til fængsel i 4 måneder eller derover, til fordel for en ordning, hvor efter beslutning om udelukkelse træffes af sessionen efter et skøn i hvert enkelt tilfælde over den pågældendes karaktermæssige egnethed til militærtjeneste. Da i almindelighed kun fængselsstraffe på 5